GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḊI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 96. Mercurĭ, 30 Aprilie (12 Maiŭ). 1886.

Braşovŭ 29 Aprilie 1886.

Despre proiectele de lege privitóre la reînoirea pactului cu partea austriacă a monarchiei ne spune „Pester Lloyd,“ că guvernulŭ ungurescŭ doresce ca ele sĕ fiă câtŭ mai curêndŭ discutate şi aprobate de parlamentŭ, şi încă în acésta sesiune sĕ trécă prin secţiunĭ proiectele de lege asupra reînoirei tractatului de vamă si comercialŭ austro-ungarŭ şi a legilorŭ ce stau în legătură cu elŭ, precum tarifulŭ vamalŭ, statutulŭ băncii austro-ungare ş. a.

Graba celorŭ dela guvernŭ de-a vedé nouŭ pactŭ încheiatŭ fiindŭ mare, ei au de cugetŭ a deschide a treia sesiune dietală în primele ḍile ale lunei Septemvre a. c. ca sĕ se pótă discuta legile în parlamentŭ şi sĕ pótă fi sancţiunate încă înaintea întrunirei delegaţiunilorŭ în Noemvre a. c.

Guvernulŭ unguresců mai sperézǎ, că pănă atuncĭ se va resolva şi afacerea croată şi că deputaţiunea regnicolară îşĭ va termina lucrările încă în acéstă cesiune.

Nu cu aceeaşĭ grabă parŭ a procede cei din Austria şi, de ar şi nutri cabinetulŭ Taaffe speranţa într'o răpede resolvare a cestiunei reînoirei pactului, se pare că de astădată nu-şĭ va ajunge scopulŭ, căcĭ se ridică în contra acestui pactŭ o însemnată oposiţiune încă din mai multe părţĭ.

Eată cum caracterisézǎ „Neue freie Presse“ situaţiunea creată prin memoratele proiecte de lege: . . . „In locŭ de a pregăti o reîntórcere dândŭ producţiunei austriace earăşĭ posibilitatea unui esportŭ, guvernele au presentatŭ unŭ tarifŭ vamalŭ, care vorbesce numai în superlative, cuprinde tacse vamale, carĭ sunt sinonime cu probibiţiunea şi pare a căuta echilibrulŭ economicŭ alŭ celorŭ douĕ jumĕtăţĭ ale monarchiei în aceea, că vămile agrare întroduse în favorulŭ Ungariei sunt încă întrecute printr'o urcare colossală a vămilorŭ industriale. Negociările începute tocmai acum cu România pentru reînoirea convenţiei mergŭ aşa de nefavorabilŭ, încâtŭ trebue sĕ ne dedămŭ cu idea că într'o ḍi va fi închisă şi piaţa acestei ţĕrĭ pentru producţiunile nóstre.“

„Schimbările ce s'au făcut în statutulŭ băncii, culminézǎ în aceea că se concede înmulţirea bancnotelorŭ neacoperite, ceea ce va produce mare confusiune şi va face imposibilă restabilirea valutei.“

„Dér şi în sînulŭ partidei guvernului domnesce nemulţămire. Pressa cehică se plânge amarŭ, că şi Cehilorŭ li s'a pregătitŭ o desamăgire . . . pentru că nu s'a încumetatŭ nicĭ cabinetulŭ Taaffe d'a întroduce federalismulŭ băncii, cu o filială de sine stătătóre în Praga. De aceea partida cehică vede nuorĭ ameninţătorĭ pe orizontŭ şi se pregătesce a face oposiţiune guvernului...“

„Narodni Listy“ asigură, că unŭ însemnatŭ grupŭ de deputaţĭ cehĭ va vota fără considerare la guvernŭ şi la maioritate în contra pactului. Cehii, adauge ea, suntŭ amărîţĭ vĕḍêndŭ că Ungaria, care plătesce numai 30 procente, prescrie într'unŭ modŭ atâtŭ de necruţătorŭ Austriei, care plătesce 70 de procente.

In acelaşĭ sensŭ se pronunţă şi celelalte foi cehice. „Politik“ işĭ esprimă mirarea, că guvernele au trecutŭ la ordinea ḍilei peste postulatele drepte cehice cu privire la organisarea băncii şi la adiustarea bancnotelorŭ.

Este pentru întâia óră, că păşescŭ pe scenă printre contrahenţĭ şi Cehii cu postulate deosebite. Ni se pare că oposiţiunea ce-o vorŭ face ei cabinetului Taaffe de astădată va fi multŭ mai seriósă decâtŭ se admite în tabĕra centraliştilorŭ nemţĭ.

O veste bună.

Veştile triste ce le primimŭ necontenitŭ despre urmările rele ale îngheţului în urma zăpeḍii, ce a căḍutŭ, au fostŭ întrerupte şi de-o veste, ce amŭ primit'o cu cea mai mare bucuriă fiindŭ că ne vestesce unŭ faptŭ, care fiindŭ imitatŭ de toţĭ ţĕranii nostri în tóte comunele rurale, ar face sĕ se uşureze în mare mĕsură miseria ce ne bântue aḍĭ. Dămŭ locŭ chiar aicĭ pe pagina primă următórei corespondenţe, la care vomŭ reveni:

Ghireşiu-românŭ, ḍiua de S. George 1886.

Acéstă ḍi însemnată mulţĭ o aştéptă cu mare bucuriă sĕ viă, fiindŭ că sf. biserică o cântă ca capŭ de primăvéră, când sperézǎ economulŭ că va scăpa cu vitele dela fênulŭ uscatŭ la păşiunea cea verde a câmpului. Insĕ în anulŭ acesta s'au înşelatŭ economii, căcĭ pe când érba înverḍia şi pomii înfloriau căḍù néuă cu grosu pe ei. Fênulŭ uscatŭ s'a gătatŭ, érba verde s'a uscatŭ. Vitele de fóme mugeau, mieii de frigŭ sberau. Bieţii ómenĭ umblau sĕ cumpere fênŭ, dér nu căpĕtau. Vite ar fi vêndutŭ, dér nimĕnui nu-i trebuiau, căcĭ banii au devenitŭ fórte rarĭ.

Têrgulŭ de vite dela Mocĭ a fostŭ slabŭ, celŭ de oi dela Jucŭ şi mai slabŭ, o óiă stérpă dela 60 cr. pănă la 2 fl. 50 cr., o óiă cu mielŭ dela 4—6 fl. Ḍiua de Sf. George e şi terminulŭ de plătire a pădurilorŭ şi a multorŭ datorii din care cause bieţii ómenĭ neputêndŭ din nimica face banĭ nu prea voioşĭ au aşteptatŭ pe sf. George. Totuşĭ ca sĕ le mai trécă de nĕcazŭ s'au dusŭ la unŭ ponter (glajă, sticlă) de vinarsŭ la făgădĕulŭ (birtulŭ) lui Hersch, unde au aflatŭ pe jidanŭ voiosŭ, sărindŭ într'unŭ piciorŭ şi pognindŭ în degete, căcĭ elŭ are bunŭ gheşeftŭ şi nu-i nĕcăjitŭ şi îşĭ bătea jocŭ de nĕcazurile poporului. Bieţii ómenĭ vĕḍêndu-se batjocuriţĭ într'o stare aşa de critică şi-au adusŭ aminte de cuvintele preotului tênĕrŭ, care, cu părere de rĕu, e dusŭ din mijloculŭ nostru şi care de multe orĭ in sf. biserică şi afară le-a vorbitŭ în contra bĕuturii şi s'au hotărîtŭ a face următórea

Invoire

Noi, subscrişii locuitorĭ în Ghireşiu-românŭ *ne învoimŭ a nu mai bea vinarsŭ* în făgădĕu lui Hirsch, nicĭ a ne duce vinarsŭ acasă dela elŭ, şi care se va afla a lucra în contra acestei învoirĭ ne supunemŭ sĕ fiă pedepsitŭ a da în fondulŭ scólei nóstre confesionalĭ ce se va înfiinţa, I-a óră 2 fl. v. a., a II-a óră 5 fl., a III-a óră 10 fl. etc. şi dămŭ dreptulŭ judelui comunalŭ, care e şi casierulŭ scólei a ne esecuta fără mai departe a nóstră întrebare, ceea ce cu tragerea crucei înaintea numelui nostru întărimŭ.

s. u. s.

Rusu Luca, Rusu Simionŭ, Rusu Vasiliu, Kerekeşŭ Nechita, Nechita Rusu Negrea, Ionŭ Nemeşŭ, Partene Moldovanŭ, Ionŭ Divevicianu.

Inaintea nóstră ca martorĭ:
Thoma Gonza m. p. *Rusu Vasilie* m. p. etc. etc.
Gligore Deacu m. p.

Comunicându-vĕ acéstă hotărîre vĕ rogu primiţĭ, D-le Redactorŭ, asigurarea distinsei stime ce vĕ păstrezŭ.

Petru Olteanu.
proprietarŭ.

Desbaterile asupra legii glótelorŭ.

In şedinţa camerei deputaţilorŭ dela 4 Maiŭ a începutŭ desbaterea generală asupra legii glótelorŭ.

Raportorulŭ Dr. Aurelŭ *Münnich* ḍice, că după legea de pănă acum, care fácea întregirea glótelorŭ dependinte de înrolarea voluntară, principiulŭ obligămentului militarŭ generalŭ devine ilusoriu. Proiectulŭ de lege de faţă aduce la valóre acestŭ principiu, făcêndŭ pe toţĭ fără escepţiune militarĭ In celelalte state de multŭ s'au întrodusŭ glótele. Glótele din voluntarĭ mai multŭ strică, avemŭ nevoiă decĭ de gloate organisate. O reservă bine organisată are importanţă, asta a dovedit'o rĕsboiulŭ franco-germanŭ din 1870. Dér nu numai pentru întregirea armatei combatante, ci şi pentru provisionare şi transportŭ, pentru ocuparea şi scutirea locurilorŭ întărite a căilorŭ ferate, a spitalelorŭ, magazinelorŭ şi podurilorŭ suntŭ necesare gloatele. Cu sistemulŭ nostru militarŭ de aḍĭ nu se potŭ face tóte aceste. Cu unŭ statŭ de 800,000 ómenĭ respective cu cele douĕ landvere 1,200,000 ómenĭ monarchia nu e asigurată contra tuturorŭ eventualităţilorŭ. Gloatele au sĕ împle golurile, sĕ 'nţelege în casulŭ estremŭ, sĕ asigure graniţele ţĕrii de o invasiune străină. Astăḍĭ nu vitejia singuraticului soldatŭ, ci mulţimea decide. Germania dispune de 8, Rusia de $10^1/^2$, Francia de $3^1/_2$ şi Italia de $2^1/_2$ milióne combatanţĭ. Prin urmare noi suntemŭ îndĕrĕptulŭ lorŭ. Gloatele nu se vorŭ chema la eserciţii şi timpulŭ de serviciu va dura pănă la 42 de anĭ de etate. Aceia, carĭ au întratŭ în armată de bună voiă, vorŭ servi ca glotaşĭ numai 10 anĭ, după ce şĭ-au făcutŭ serviciulŭ în landverŭ. Cei carĭ s'au rescumpăratŭ dela serviciulŭ militarŭ încă suntŭ glotaşĭ. Aruncândŭ o privire asupra Europii, vedemŭ că nicĭ odaiă n'a fostŭ aşa de înarmată pentru rĕsboiŭ ca aḍĭ, prin urmare noi nu putemŭ rĕmâné îndĕrĕptŭ. Semne de desarmare generală nu suntŭ. Recomandă proiectulŭ spre primire.

Ministrulŭ de apĕrare a ţĕrii br. Geza *Fejervary* ḍice că trebue sĕ ţinemŭ pasŭ cu cerinţele timpului şi décă vremŭ sĕ asigurămŭ posiţiunea de mare putere a monarchiei, care însemnézǎ esistenţa nóstră de statŭ (Madarasz: Asta o negŭ, nu e adevĕratŭ! larmă,) trebue sĕ luămŭ ca basă a organisării nóstre militare pretenţiunile unui *mare* rĕsboiu ce eventualŭ ar isbucni şi care nu trebue sĕ ne găséscă nepregătiţĭ. Scopulŭ proiectului e: 1) d'a organisa glótele deja în timpŭ de pace; 2) d'a ţiné armata operătóre, în timpulŭ rĕsboiului, în tăria cerută de lege, décă reserva întregitóre nu e de ajunsŭ; armata operatóre formézǎ sîmburele şi ea nu trebue întrebuinţată spre scopurĭ secundare. Astfelŭ mărimŭ puterea şi vaḍa monarchiei nóstre în afară. Despre o înarmare a tuturorŭ glótelorŭ nu póte fi vorba, ci după ce vomŭ dispune de puscĭ destule, sistemŭ mai vechiu, dér încă bune de întrebuinţatŭ, cheltuelile organisării nu vorŭ fi marĭ. In timpŭ de pace glotaşii nu vorŭ fi molestaţĭ, ci numai în casulŭ unui *mare* rĕsboiu, în casulŭ unei mobilisărĭ generale se vorŭ chema sub arme, şi atuncĭ décă va fi nevoiă. Prin legea acésta se întroduce egalitatea în îndatorirea d'a apĕra patria.

Clemente Ernuszt ḍice că prin legea din 1868 glótele erau destinate numai pentru apĕrarea propriei ţĕrĭ şi se îngrijea de cei rĕmaşĭ în viéţă, de invaliḍĭ ş. a. Tendinţa umanitară şi drepturile cetăţénului deopotrivă se garantau. Aceia, carĭ totdéuna se vĕră între principe şi poporŭ au căutatŭ sĕ turbure acéstă armoniă. (Aşa e! în stânga şi stânga estremă.) In armată nu s'a luatŭ în considerare dualismulŭ, honvediḿea şi funcţionarii statului nu jură pe constituţiune. (Aşa e! în stânga estremă.) Legea glótelorŭ prusiane e mai umană, căcĭ convócă glótele numai când nu mai suntŭ reserve, şi ţine bine sémă de etate. In Rusia glótele nu se întrebuinţézǎ afară din ţérǎ. Cu raporturĭ miserabile înăuntru nu ne putemŭ arĕta ca mare putere în afară. Legĭ militare umane nu s'au făcutŭ nicĭ aḍĭ încă. Celŭ ce supuse pe cetăţenĭ dela 19 pănă la 42 de anĭ legilorŭ militare, póte fi deputatŭ, dér nu şi representantŭ alŭ poporului. (Aplause'n stânga.) Nouĕ nu ne trebue nicĭ politică de cucerire, nicĭ de rĕsbunare. Respinge proiectulŭ. (Aprobărĭ în stânga şi stânga estremă.)

Carolŭ Vadnai ḍice, că mai curêndŭ orĭ mai târḍiu trebuia sĕ se întroducă înarmarea generală. Visulŭ unei păcĭ eterne şi alŭ unei desarmărĭ generale a trecutŭ. Desvoltândŭ puterea nóstră armată, amicii noştri ne caută alianţa, inimiculŭ se teme de puterea nóstră. E destulŭ ca Rusia sĕ aibă numai 5 milióne ostaşĭ şi'ţĭ impune. Totŭ aşa trebue sĕ ţinemŭ sémă de puterea militară a Italiei, atâtŭ din punctulŭ de vedere cantitativŭ, câtŭ şi calitativŭ. Suntemŭ încungiuraţĭ totŭ de state militare marĭ. Nu vremŭ cucerirĭ, dér trebue sĕ ne asigurămŭ esistenţa. S'a ḍisŭ că statulŭ, înainte d'a da o împuşcătură, va fi ruinatŭ financiarŭ în timpŭ de rĕsboiu; nu trebue însĕ sĕ ne perdemŭ curagiulŭ şi în-

crederea. Pregătirea și ținerea în evidență a glótelorŭ nu va costa timpŭ și banĭ mulțĭ. Sĕ sperămŭ că în timpŭ de rĕsboiu se va mobilisa poporațiunea din părțile țĕrii apropiate de teatrulŭ rĕsboiului; mobilisarea s'ar face ușorŭ și ar costa puținŭ. Proiectulŭ e unŭ postulatŭ alŭ luptei pentru esistență, și de aceea îlŭ primesce, (Vii și prelungite aplause în drépta.)

Juliu Lits nu e îngrijatŭ de marea putere militară a singuraticelorŭ state. Istoria ne arată că în multe casurĭ armate marĭ au fostŭ bătute de armate mai micĭ, Oratorulŭ respinge proiectulŭ. (Vii aplause în stânga)

Edmundŭ Gajari ḑice că din punctulŭ de vedere politicŭ-lumescŭ proiectulŭ e de condamnatŭ, pentru-că restrînge drepturile individuale ale omului. Din punctulŭ de vedere de statŭ și în specialŭ ungurescŭ-naționalŭ, proiectulŭ nu invólvă o politică de cucerire, ci de apĕrare. Garantéză esistența statului. Primesce proiectulŭ. (Vii aprobărĭ în drépta.) (va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

Intr'o circulară a *ministrului de interne* ungurescŭ, trimisă municipiilorŭ, se atrage atențiunea asupra disposițiunilorŭ autorităților austriace contra *colerei*, și anume în privința lucrătorilorŭ italienĭ, carĭ vinŭ în Austria, și a comunicațiunei maritime și se observă, că alte disposițiunĭ nu suntŭ necesare. Dér, fiindcă — ḑice ordinațiunea — în fiă-care anŭ primăvéra mulțĭ lucrătorĭ italienĭ vinŭ și în Ungaria, jurisdicțiunile sĕ dispună în cercurile lorŭ de activitate, ca toțĭ lucrătorii italienĭ, carĭ vinŭ în țĕră, sĕ fiă supușĭ unei observațiunĭ medicale de 3 ḑile celŭ puținŭ, și lucrurile lorŭ sĕ fiă desinfectate.

—x—

Ni se scrie din Făgărașŭ cu data de 8 Maiu st. n.: ‚Ninge, ninge și ér ninge. Cu Sf. George a începutŭ a ninge, și nu vrea sĕ mai încete; ninge de patru ḑile necontenitŭ. Ómenii au îmbrăcatŭ săricile ca în Gerarŭ, ér vitele mugescŭ éră sub grinḑile grajdului fără picŭ de nutremêntŭ; șurile începŭ a se descoperí de paie, ca sĕ se dea vitelorŭ de mâncare. In tĕrgulŭ de vite al Voilei și Șercăei vitele leșinate de fóme se vĕnd pe unŭ prețŭ bagatelŭ; numai Jidovii capitaliști le cumpără pentru îngrășatŭ în fabricele lorŭ de spiritŭ, și apoi le vĕndŭ scumpŭ. Sĕrmanulŭ poporŭ a fostŭ provocatŭ sĕ plătéscă cuartalulŭ ântêiu de dare; óre de unde? La întrebarea aceasta nu vréu sĕ respundă nemiloșii esecutorĭ.‹

—x—

Din ordinulŭ ministrului instrucțiunei din Austria s'a începutŭ o severă cercetare disciplinară în contra membrilorŭ societății academice române din Cernăuțĭ, pentru că acestia au felicitatŭ pe deputatulŭ Tomasciucŭ pentru discursulŭ ce l'a ținutŭ în parlamentŭ contra propagandei polone în Bucovina.

—x—

Din *Bistrița-Monorŭ* ni se scrie cu data 6 Maiu n. ›De erĭ, ḑiua de Sf. George, a începutŭ a ninge, aḑi încă ninge din grosŭ, așa că zăpada acopere întregŭ ținutulŭ Monorului, ba mi-se pare că întregŭ comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ. E temere de înghețŭ peste nópte, care ar nimici tóte pómele.‹

—x—

Ni se scrie din Câmpiă, cu data de 7 Maiu a. c.: ›Acum de două ḑile pe la noi ninge mereu ca și în mijloculŭ iernei. Bĕtrânii nu 'șĭ aducŭ aminte sĕ fi mai pomenitŭ vreodată, după sf. Georgiu, o vreme grea ca acésta. Poporulŭ este fórte îngrijatŭ. Lipsa de banĭ îlŭ duce la mare desperare; tóte și le înstreinéză, tóte și le vinde cu unŭ prețŭ de batjocură, numai ca sĕ scape de sbiciulŭ de focŭ alŭ esecutorilorŭ. Tĕrgulŭ din *Juculŭ de josŭ*, care s'a începutŭ în 2 Maiu, ne ilustréză acésta destulŭ de evidentŭ. Nicĭ-odată nu s'au pomenitŭ la acestŭ tĕrgŭ atâtea oi ca acum. S'au vĕndutŭ dela 7—8000 de oi, unŭ numĕrŭ de totŭ mare față cu neînsemnătatea numitului tĕrgŭ. Cu ce prețŭ s'au vĕndutŭ oile bieților plugarĭ, pentru orientare amintescŭ numai atâta, că unŭ omŭ din Cheseu șĭ-a vĕndutŭ în presența mea *7 oi cu lapte și cu miei* cu totŭ, cu *prețulŭ de 6 fl.* Mai multŭ de câtŭ batjocură! Fórte arare-orĭ s'a întâmplatŭ ca din cele mai de frunte oi sĕ se vêndă părechia cu 10—12 fl. Óre ajunge-vorŭ moșiele ómenilorŭ pentru a-și plăti înfricoșiatele imposite?‹

—x—

NECROLOGŬ. — Din Satumare primimŭ următorulŭ tristŭ anunciu:

Ana Marcu nasc. *Papp* ca soțiă, *Alexandru, Vasiliu* și *Maria* ca frați, respective sora, *Ioanŭ Papp* parocŭ și protop. onor. gr. cat. în Odoreu, asses. consist. și soția acestuia *Teresia Barna*, ca socri; *Georgiu Hubanŭ, Ioanŭ Papp, Paulŭ Papp, Vasiliu Anderco* preoți, *Vasiliu Szilvasi* docente ca afinŭ și soțiile acestor'a, cu inima frântă de durere anunță reposarea în Domnulŭ a neuitatului și iubitului ei soțŭ, frate respective afinĭ:

Ioanŭ Marcu.

Parocŭ și protopopŭ gr. cat. românŭ în Satumare, întêmplată după unŭ morbŭ scurtŭ în etatea vieței 55, a fericitei sale căsĕtorii și preoții 29, in urmarea apoplesiei, în 5. Maiu a. c. diminéță la 4 óre.

Astrucarea scumpelorŭ osăminte s'a făcutŭ în 7. Maiu st. n. la 3 óre postmeridiane după ritulŭ gr. cat. în cemeteriulŭ românŭ din locŭ.

Fiă-i țĕrina ușóră și memoria binecuvêntată!

—x—

Ni se scrie, că cu ocasiunea primirei ministrului Kemeny în satulŭ Seretŭ și Bistrița, care s'a făcutŭ cu discursurĭ și rĕspunsurĭ în limba germană, la unŭ ›éljen‹ unŭ Sasŭ a strigatŭ: ‚Wat eljen!" și unŭ ›hoch‹ a rĕsunatŭ peste totŭ; „sĕ trăiască" a lipsitŭ de totŭ.

—x—

Din *Reghinulŭ săsescŭ* ni se scrie cu data 6 Maiu n.: ‚Pe aci ninge mereu din ajunulŭ Sf-lui George. Poporulŭ e disperatŭ până la estremŭ. Aḑi începe tĕrgulŭ de primăvéră alŭ Reghinului, în care toțĭ șĭ-au pusŭ speranța că'șĭ vorŭ vinde vitele pentru plătirea nesfêrșitelorŭ dărĭ.‹

—x—

De asemenea se semnaléză zăpadă și înghețŭ din multe părțĭ ale Galiției, Austriei, Știriei, Bănatŭ și alte părțĭ. Viile și pomii au suferitŭ fórte multŭ.

—x—

Intr'unŭ numĕrŭ din sĕptĕmâna trecută alŭ ‚Oesterr. Amerik. Zeitung," care apare în New-York, se scrie, că *imigrațiunea din Ungaria* ia din ḑi în ḑi mai marĭ dimensiunĭ, și după datele statistice cea mai mare parte din imigranțĭ suntŭ din Ungaria de susŭ. Așa au sositŭ sĕptĕmâna trecută cu vaporulŭ ›Rugia‹ din Hamburgŭ 102 imigranțĭ și fiăcare vaporŭ ce sosesce aicĭ séu la Baltimore aduce celŭ puținŭ câte 60. — Se vede că sătui de pré marea ›fericire‹ și apoi vorba ceea: ce'i pré multŭ nu'i sănĕtosŭ.

—x—

Curia din Pesta a condamnatŭ la mórte prin spênḑurare pe Franz Noha, la închisóre pe viéță pe Stefan Altal și pe soția acestuia la 15 ani închisóre, pentru crima de omorŭ.

—x—

In gara Vêrciorova s'a sustrasŭ din vagonulŭ de poște, în nóptea de 21 spre 22 Aprilie, unŭ pachetŭ în sumă declarată de 5500 lei. Pachetulŭ, trimisŭ din Viena d-lui Halfon din Bucurescĭ, conținea hârtii d'ale creditului mobiliarŭ românŭ, ale cărorŭ numere d-lŭ Halfon avêndu-le însemnate, le-a și publicatŭ pentru a nu fi primite de nimenĭ.

—x—

‚Monitorulŭ oficialŭ din *Bucurescĭ* a publicatŭ decretulŭ prin care d. Gheorghe M. *Ghica*, ministru plenipotențiarŭ alŭ României la Constantinopolŭ, se permută în aceeașĭ calitate la Petersburgŭ, în loculŭ d-lui N. Crețulescu, demisionatŭ, și d. Ionŭ *Bălăceanu* se numesce ministru plenipotențiarŭ la Constantinopolŭ.

—0—

Despre *mișcările lucrătorilorŭ din Galiția* apăruse în ḑilele acestea unŭ articulŭ într'unŭ ḑiarŭ din Cracovia, alŭ căruia autorŭ se ḑice că ar fi chiar unulŭ dintre lucrătorĭ. După acestŭ articulŭ, mișcările de dĕunăḑĭ ale lucrătorilorŭ au fostŭ în prima liniă îndreptate contra Evreilorŭ și numai în a doua liniă contra ›domnilorŭ,‹ întru câtŭ adecă aceștia facŭ causă comună cu Evreii și le dau lorŭ în arendă cârciumile dela sate.

De pe valea Someșului mare.

Aprilie 1886.

(Fine.)

Dér „patrioții‘, desbinațĭ înșișĭ în 2 partide, s'au adunatŭ imediatŭ cei din drépta, renegatulŭ Dr. K. A., Armêno-Jidanulŭ Fr. D., S. M. și alțĭ câțiva la sfatŭ, s'au închisŭ într'o chiliă de consiliu ca în revoluțiă, ér pe strade a și începutŭ îndată după améḑĭ o patrulă de gendarmĭ armațĭ. In acestŭ consiliu s'a compusŭ incusa, ér subjudele reg. Solymosi a citatŭ partidele le lege încă pe acea ḑi la 2 óre d. a., la pertractare finală, pentru că s'a vătămatŭ unŭ membru din „jobb part" și alŭ d-sale, de cătră unulŭ din ›bal part‹, ér nu pentru că ar prescrie legea. Căcĭ eu nu credŭ ca legea sĕ hotărască unŭ terminŭ de 4 óre numai dela întêmplarea unui faptŭ penalŭ până la dejudecare, nefiindŭ acestŭ timpŭ destulŭ nicĭ pentru partide și martorĭ, nicĭ pentru judecătorŭ, care într'unŭ timpŭ așa de scurtŭ nu póte studia cu fundamentŭ motivele, împrejurările ușurătóre séu îngreunătóre și astfelŭ a pronunța o sentință dréptă. Dér ce sĕ'i facĭ? Altă dată, când d-lŭ Solymosi are chefŭ, rĕmânŭ partidele citate din depărtare, neascultate de locŭ ḑiua întrégă, dér asta i-a fostŭ în interesŭ sĕ o urgeze. Toțĭ cei din „jobb part" în acea ḑi și cele următóre aceleia au petrecutŭ în locuințe cu ușile încuiéte ḑiua mare, temêndu-se de pălmĭ, séu âmblândŭ cu mare reservă și unii și armațĭ, în afacerĭ esterne. Practicantulŭ a fostŭ condamnatŭ la 14 ḑile închisóre și 50 fl. v. a. amendă; ambe părțile au recurátŭ contra sentinței.

Imediatŭ după acestŭ scandalŭ, adecă în 21 Martie, s'a întâmplatŭ unŭ alŭ doilea și anume: Din motive încă necunoscute, chiar póte din gelosiă, Dr. Kádár A., ›Maghiarŭ‹ gr. cath. din Sugutag, a interḑisŭ a i se cerceta locuința forestierului supremŭ Aladics Emil. Cu acéstă interḑicere însĕ a încredințatŭ o a treia persónă, ceea ce forestierulŭ Al. a luat'o ca vĕtĕmare de onóre, fiindŭ amploiatŭ de statŭ. Din acestŭ motivŭ a aflatŭ de bine a se presenta în ḑiua de mai susŭ, în locuința Drului maghiarŭ gr. cath. spre a cere deslușirĭ. Ḑiua de 21 Martie

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Intâlnindu-mĕ cu dênsulŭ, păr'că m'așŭ fi reîntorsŭ în patria multŭ dorită*).

„Alice" și cu celelalte ḑece vase apucară acum spre sudŭ-vestŭ totŭ pe lângă țĕrmurii laculuĭ. Abia făcură călĕtoriĭ noștri o distanță de vre-o treĭ milurĭ, și Magassa și începŭ a da la ivélă urîtele sale însușirĭ. La o dojenire a luĭ Stanley, elŭ rĕspunse printr'unŭ gestŭ de batjocură.

Către séră, ajungêndŭ luntrile la o insulă, călĕtorulŭ nostru îlŭ luă pe Magassa la o parte și-ĭ aduse aminte cu tótă seriositatea, care sûntŭ datorințele sale. Tênĕrulŭ Negru făgădui, că de aicĭ înainte va asculta; totodată îșĭ cerŭ voiă sĕ méargă înainte la insula cea mare Sesse, unde sĕ caute și să pregătéscă de plecare vasele, care încă lipsiau. Stanley se învoi cu acéstă cerere, și astfelŭ Magassa porni înainte cu cincĭ luntrĭ.

A doua ḑi diminéța Stanley împreună cu soțiĭ sĕĭ și cu luntrile cu Vaganda, ce maĭ erau cu dênsulŭ, porni maĭ departe și trecŭ pe la gura rîuluĭ Katonga, care aicĭ e de vre-o 400 metri de latŭ. Rîulŭ acesta forméză spre sudŭ-vestŭ marginea Ugandeĭ propriĭ. Spre sudŭ dela Katonga urméză țéra Uddu, care stă sub supremația luĭ Mtesa și se estinde până la unŭ altŭ rîu, cu numele Kaghera |séu Nilulŭ Alecsandreĭ. Călĕtoriĭ noștri înaintară pe lângă țĕrmuriĭ aceste țĕrĭ până la insula Sesse. In acéstă insulă locuescŭ ceĭ maĭ bunĭ marinarĭ și meșterĭ de luntri aĭ luĭ Mtesa, ómenĭ fricoșĭ, superstițioșĭ, murdarĭ și de colóre de totŭ négră.

Aicĭ Magassa îĭ eșĭ înainte luĭ Stanley. Elŭ îĭ spuse, că din luntrile ce le luase cu dênsulŭ, treĭ se stricaseră așa de tare, încâtŭ nu se maĭ potŭ folosĭ. Totodată îĭ împărtăși, că în Sesse nu se găsesce nimenea, care ar avé gustŭ sĕ ia parte la îndelungata și primejdióse călĕtoriă. Ca mângâiere nestatornicuĭ tênĕrŭ adăugă, că maĭ marele luntrașilorŭ a făgăduitŭ, că de-ĭ va fi cu putință, va trimite patru-spre-ḑece luntri, care vorŭ căuta sĕ ajungă pe călĕtorulŭ nostru.

Nu multŭ după aceea nedemnulŭ oficerŭ alŭ luĭ Mtesa se făcŭ din nou nevĕḑutŭ, lăsându-ĭ luĭ Stanley numaĭ pe subcomandanțiĭ sĕĭ Sentum și Sentagheya cu două, treĭ luntri. Nu maĭ încăpea nicĭ o îndoială, că elŭ se teme de îndelungata călĕtoriă pe Nyanza și că nu prea voiesce sĕ ia parte la dênsa. In chipulŭ acesta Stanley îșĭ continuă călĕtoria sa de-a lungulŭ țermureluĭ vesticŭ însoțitŭ numaĭ de două canoe (luntri de-ale Negrilorŭ) și de 62 Vaganda și Vangvana. Țĕrmurele vesticŭ îlŭ găsi elŭ maĭ întru tóte asemenea cu celŭ osticŭ.

De partea acésta se varsă în lacŭ Nilulŭ Alecsandreĭ, unŭ rîu destulŭ de însemnatŭ. Stanley încercă sĕ înainteze în susulŭ luĭ, fù însă împedecatŭ în încercarea sa prin cursulŭ celŭ repede alŭ rîuluĭ.

Spre sudŭ dela Nilulŭ Alecsandreĭ se află regatele Karagve și Uzongora.

Primulŭ satŭ din Uzongora, la care se opriră călĕtoriĭ noștri, se numea Makongo. Maĭ mulțĭ indigenĭ din acestŭ satŭ stau lungițĭ la țermure și beau unŭ felŭ de vinŭ din cojĭ de bostanŭ. La salutarea luĭ Stanley și a soțilorŭ sĕĭ eĭ rĕspunseră în modulŭ celŭ maĭ prietinescŭ. Luntrile fură trase pe țĕrmure, căcĭ după o călĕtoriă așa de îndelungată cu toțiĭ aveau lipsă de odihnă și de reîmprospĕtare. Beutura oferită de indigenĭ fù primită de toțĭ cu cea maĭ mare bucuriă.

(Va urma.)

*) Stanley nu se putŭ întórce în restimpŭ de o lună, după cum făgăduise. Linant îlŭ aștepta aprópe șese septĕmânĭ, și vĕḑêndu, că nu se mai întórce, pleca din Rubaga. Elŭ se îndrepta spre nordŭ, avŭ lupte înfricoșate cu sĕlbaticii Vanyoro, dar în sfêrșitŭ totŭ ajunse la cuartirulŭ principalŭ alŭ colonelului Gordon. Intr'o a doua misiune însă, nenorocitulŭ călĕtorŭ fu ucisŭ împreună cu 36 soți ai sĕĭ, în 26 Augustŭ de cătrĕ seminția |Baris. Acésta se întêmpla patru ḑile după reîntórcerea luĭ Stanley.

fŭ ḑi de Duminecă cam la 3 óre d. a., când erau indesuite stradele de locuitorĭ. Al. a intratŭ în cancelaria D-rului K. adresându-se cătră elŭ cu cuvintele: „Credŭ că vei fi sciindŭ pentru ce am venitŭ“, la ce doctorulŭ a părăsitŭ chilia, a strigatŭ muierea şi servitórea şi în stradă după ajutoriu, ér forestierulŭ rĕmasŭ în pragulŭ chiliei, pre când ceialalţĭ erau în coridorŭ, a insultatŭ pe Dr. înaintea mulţimei, care era pe stradă, cu cuvintele: omŭ de nimică, ticălosŭ, goz, etc. Preste 100 de locuitorĭ, bărbaţĭ, muierĭ şi copii privéu de pe strade comedia „patrioţilorŭ“ şi minunea minunaţilorŭ comedianţĭ kulturegyletiştĭ. Forestierulŭ după acestea a eşitŭ, ér partisanii D-rului ér s'au adunatŭ la sfatŭ şi au trămisŭ o deputaţiă la măria sa fişpanulŭ, care încă înainte de pertractarea judecătorescă a aflatŭ de bine a reduce salarulŭ forestierului la a treia parte. Inaintea judecăţii însĕ, la care a avutŭ şi advocatŭ, casulŭ s'a aplanatŭ prin pace, rugândŭ forestierulŭ pe Dr. maghiarŭ gr. cath., feciorulŭ cantorelui, de ertare şi retragêndu-şĭ cuvintele ḑicêndŭ înaintea judecăţii, că e omŭ de omeniă. Cu tótă pacea însĕ actele s'au trămisŭ la fişpanulŭ pentru pedépsă disciplinară, care póte sĕ fiă transferarea. Vederemo.

Astfelŭ este purtarea „patrioţilorŭ", carĭ suntŭ trămişĭ pe aci pentru a rĕspândi cultura şi a maghiarisa ţinutulŭ, acestea suntŭ esemplele ce le dau dênşii »poporului necultŭ“ şi Românilorŭ inteligenţĭ din locŭ, pe carĭ aceia nu-i potŭ suferi.

Spre fapte de acéstă natură ar trebuì sĕ 'şĭ întórcă „patrioţii privirile şi sĕ 'şĭ foloséscă paralele; cu de acestea nu vorŭ puté »cultiva orientulŭ«!!! *M. Scaevola.*

Raportulŭ senatului scolarŭ.

(Urmare).

II. Preparandia de învĕţătorĭ (secţiunea pedagogică a seminarului archidiecesanŭ).

Studiile în secţiunea pedagogică a seminarului archidiecesanŭ s'au predatŭ în anulŭ scolarŭ 1884/5 conformŭ planului de învĕţămêntŭ, cuprinsŭ în regulamentulŭ seminarialŭ, prin 5 profesorĭ ordinarĭ şi 2 extraordinarĭ.

O amplificare a planului de învĕţămêntŭ, atâtŭ pentru secţiunea pedagogică câtŭ şi cea teologică în viitorŭ se arată necesară în ceea-ce privesce studiulŭ limbei maghiare şi întroducerea ca studiu a igienei poporale. Consistorulŭ archidiecesanŭ, basatŭ pe experienţa sa şi îndemnatŭ de împregiurărĭ, va face o propunere separată motivată în privinţa înmulţirii órelorŭ de lecţiunĭ din limba maghiară în tóte trei cursurile dela 2 óre pe sĕptĕmână, precum este prescrisŭ în regulamentulŭ seminarialŭ, la 3 óre pe sĕptĕmână, ér' în ce privesce igiena poporală a făcutŭ disposiţiunĭ, ca încă cu începutulŭ anului scolarŭ următorŭ sĕ se întroducă în seminarŭ şi sĕ se predée în 1 óră pe sĕptĕmână la pedagogii anului III de mediculŭ seminarialŭ, pe lângă o remuneraţiune ce la speciala propunere a consistorului va fi a se lua în bugetulŭ archidiecesanŭ.

Numĕrulŭ totalŭ alŭ pedagogilorŭ la finea anului scolarŭ a fostŭ 54, cu 10 mai mulţĭ ca în anulŭ trecutŭ; dintre acestia au fostŭ în anulŭ primŭ 29, în anulŭ alŭ doilea 14, în anulŭ alŭ treilea 11.

La sporirea numĕrului pedagogilorŭ a contribuitŭ în modŭ însemnatŭ crearea a 10 stipendii pentru pedagogĭ.

Din I programă a institutului pedagogico-teologicŭ, publicată în tiparŭ prin direcţiunea seminarială pe anulŭ scolarŭ 1884/5 alăturată aci sub .]· în unŭ esemplarŭ se potŭ afla date şi mai speciale despre institutulŭ seminarialŭ în privinţa bibliotecii seminariale şi a cabinetelorŭ pentru mijlócele de învĕţămêntŭ.

III. Scóle poporale.

a) Scóle preste totŭ.

Scóle poporale cu caracterŭ confesionalŭ greco-or. au fostŭ în archidiecesă în decursulŭ anului 1884/5 în 778 comune, dintre carĭ 69 cu mai mulţĭ învĕţătorĭ.

Scóle comune cu alte confesiunĭ au fostŭ 37.

In 221 comune bisericescĭ nu s'a ţinutŭ scólă cu caracterŭ confesionalŭ.

Dintre scólele existente aparŭ ca admoniate în conspectele inspectoratelorŭ nóstre districtuale de scóle 52 Acéstă admoniţiune nu este însĕ a se lua în sensŭ propriu alŭ legii, căcĭ nu s'a făcutŭ la consistorŭ şi cu prescrise forme.

Scóle nouĕ s'au înfiinţatŭ în acestŭ anŭ 15.

Scóle s'au închisŭ din partea organelorŭ politice 2. Scóle comunale şi de statŭ suntŭ în 72 comune bisericescĭ.

Conspecte mai detaliate din parochii şi protopresbiterate despre aceste date se alătură sub ·/.

b) Invĕţătorĭ.

Statulŭ personalŭ alŭ învĕţătorilorŭ fungenţĭ la scólele poporale elementare din archidiecesă a fostŭ de 843 dintre carĭ definitivĭ 381, ér' provisorĭ 462, căsĕtoriţĭ 662, necăsĕtoriţĭ 181.

Dintre învĕţătorii aplicaţĭ au fostŭ absoluţĭ de pedagogie 234; teologĭ 196; ér' restulŭ de 413 au pregătire de clase gimnasiale şi normale pre lângă praxă.

Salariile solvite la învĕţătorĭ în întréga archidiecesă dau suma de 149,741 fl. 87 cr., din care sumă în terminĭ medii se vine pe unŭ învĕţătorŭ suma anuală de 177 florinĭ.

Suma salarisării se solvesce:

a) din fondurĭ scolare	16,684	fl.	84 cr.
b) din alodiu	33,419	„	94 »
c) din lada bisericii	16,462	„	51 »
d) dela poporŭ	62,402	„	36 »
e) alte isvóre	4,542	„	40 »
f) în victuale	4.937	„	46 »
g) cuartirŭ	5,469	„	70 »
h) lemne de focŭ	5,822	„	66 »

Comparândŭ suma acésta cu dotaţiunea învĕţătorilorŭ în anulŭ precedentŭ 1883/4 de 129,915 fl., resultă o sporire în salarii de 19,790 fl.

Date mai speciale după comune şi protopresbiterate se alătură aicĭ sub ·/.

c) Copii de scólă.

Dela 6—12 anĭ:

obligaţĭ:			din carĭ au frecuentatŭ în sem. I.
copii	33,381	.	24.381
copile	31,664	.	17,744
la olaltă	65,045	.	42,125 séu 64%.

Dela 12—15 anĭ:

obligaţĭ:			din carĭ au frecuentatŭ în sem. I.
copii	11,750	.	7,080
copile	10.540	.	5,345
la olaltă	22,292	.	12,425 séu 55%.

Suma tuturorŭ copiilorŭ obligaţĭ la scólă: 87,337.

Suma tuturorŭ copiilorŭ umblătorĭ la scólă în semestrulŭ prim este de: 54.550 séu 62%.

Date mai speciale din parochii şi protopresbiterate se potŭ vede din tabela alăturată sub ·/.

d) Adjustarea scólelorŭ.

Edificii scolare proprii suntŭ 663, închiriate 147, la olaltă 810, dintre carĭ 556 corespundĕtóre, 254 necorespundĕtóre.

Grădinĭ de pomăritŭ au 382, dintre carĭ 228 cultivate, 154 necultivate.

Intocmire pentru gimnastică au numai 210.

Date mai speciale din comune şi protopresbiterate se potŭ vedé în tabela ·/.

e) Averea scólelorŭ.

Nemişcătóre: Edificii şi pămênturĭ	831,489 fl.
Mişcătóre: banĭ, hârtii de preţŭ, mobile	205,051 fl.
Suma totală	1,036,540 fl.

Venitulŭ totalŭ alŭ scólelorŭ a făcutŭ 67,448 fl.

Date mai speciale se potŭ vedé din tabela alăturată aci sub ·/. (Va urma).

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BELGRADŬ, 10 Maiu. — Resultatulŭ finalŭ alŭ alegerilorŭ pentru Scupcină este următorulŭ: 60 partisanĭ ai guvernului, 38 radicalĭ, 15 din partida Ristićĭ, 5 din nicĭ o partidă, 6 alegerĭ ulteriόre. Cu cei 40 deputaţĭ pe carĭ îi numesce regele, cabinetulŭ dispune de peste 100 membri, oposiţiunea de peste 58.

ATENA, 10 Maiu. — Ministrulŭ preşedinte Delyanis a hotărîtŭ sĕ demisioneze. — Cele cincĭ puterĭ au notificatŭ d-lui Delyanis că cósta orientală a Greciei precum şi întrarea în golfulŭ de Corintŭ suntŭ în stare de blocare.

(Aceste telegrame ne-au sositŭ erĭ, după încheiarea ḑiarului. — Red. Caz.)

MADRIDŬ, 11 Maiu. — Camera Cortesilorŭ s'a deschisŭ erĭ. Discursulŭ tronului constată progresulŭ făcutŭ pe terenele vieţii publice, îmbunătăţirea financelorŭ, şi speră că Spaniolii vorŭ merge în modŭ pacĭnicŭ pe cărarea progresului.

LONDRA, 11 Maiu. — In camera comunelorŭ s'a datŭ a doua cetire bilului homerulilorŭ. Gladstone, într'unŭ discursŭ de douĕ óre asupra obiecţiunilorŭ ridicate contra proiectului, declară că cu privire la cestiunea eschiderii representanţilorŭ Irlandei din parlamentulŭ britanicŭ va face concesiunĭ, dér în nicĭ unŭ casŭ nu va merge aşa de departe, ca prin aceea sĕ se jignéscă acţiunea legislativei Irlandei. Desbaterea continuă.

ULTIME SCIRĬ

Se scrie din Giurgiu ḑiarului „L'Indép. roumaine:“ De vr'o lună de ḑile oraşulŭ şi satele suntŭ pline de Evrei veniţĭ din Rusia, carĭ cumpără cantităţĭ marĭ de nutreţŭ şi cereale. Alţi închiriază case şi dau arvună.“ Acésta se aduce în legătură cu scirea despre trecerea oştirei rusescĭ prin România.

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ:“ „Se şoptesce prin sferele de susŭ, că Ţarulŭ Rusiei este dispusŭ sĕ înapoieze României cele trei judeţe din Basarabia, luate în urma rĕsboiului dela 1877—78.“

DIVERSE.

Atentatŭ la viéţa unui rege. — Despre Oscarŭ, regele Svediei, se srie din Stocholmŭ, că a primitŭ douĕ scrisorĭ anonime: prin una îi se cere suma de 400 corόne (banĭ) svediane, pe carĭ sĕ i le pună la disposiţiă, aşa că într'unŭ anumitŭ timpŭ sĕ le pótă afla într'unŭ anumitŭ locŭ din Stocholmŭ, căcĭ la din contră — ḑice autorulŭ scrisorei — îlŭ va ucide. Prin scrisórea a doua, subscrisă ca şi cea dintêiu cu anonimulŭ »Que quodam,« autorulŭ se plânge că în timpulŭ numitŭ a căutatŭ banii în loculŭ desemnatŭ de elŭ, dér nu i-a aflatŭ, şi din nou ameninţă, că décă regele nu-i va împlini pretenţiunea, elŭ îi va nimici într'unŭ modŭ înfricoşatŭ călĕtoria proiectată în Norvegia. Pe amêndouĕ scrisorile era desemnată cu sânge figura unei crucĭ. Atentatorulŭ la terminulŭ ḑisŭ s'a şi dusŭ la loculŭ numitŭ ca sĕ ia banii, dér aci îlŭ aştepta poliţia, care punêndŭ mâna pe elŭ, îlŭ duse la rĕcóre.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Mica sburdalnică.

(Noveletă.)

(Urmare.)

Pe o cărare serpentină chiar în marginea parcului se preâmblau în paşĭ linĭ Lucreţia şi Costică. Erau tăcuţĭ, — sgomotulŭ publicului şi sunetulŭ musicei, aicĭ în órecare depărtare se pierdé, şi aşa îşĭ puteau împărtăşi ideile neconturbate.... Lucreţia era ca totdéuna bine dispusă veselă şi fermecătóre.

— Dragă Lucreţio — începe Costică vorbirea cu voce tremurătóre şi neobicĭnuită — aḑi trebue sĕ mĕ asculţĭ, sunt hotărîtŭ sĕ-ţĭ vorbescŭ seriosŭ. —

— Bine, vorbesce orĭ câtŭ de seriosŭ, dér ce cutezanţă ai a-mĭ ḑice dragă, — îlŭ întrerupse frumósa fată zîmbindŭ.

— Ertă-mĕ, te rogŭ, m'ai fermecatŭ, nu mai sciu de mine, — sunt confusŭ. — In acéstă luptă a inimei mele, vĕdŭ necontenitŭ chipulŭ tĕu frumosŭ.... vĕdŭ surîsulŭ tĕu atrăgĕtorŭ.... mĕ pĕtrunde privirea ta seducĕtóre. Imbĕtatŭ de dorulŭ tĕu, te urmărescŭ, pe cum urmărescŭ somnambulii raḑa misteriósă a lunei. Nu mĕ trezi din acestŭ visŭ fericitŭ, nu mĕ face sĕ cadŭ din înălţimea tuturorŭ ilusiunilorŭ mele — sfêrşì Costică mişcatŭ

— Astădată te iertŭ — îi rĕspunde Lucreţia liniştită, fără sĕ fii fostŭ impresionată de cele auḑite. — Dér spune'mĭ curêndŭ, ce voiescĭ cu aceste cuvinte? sfîrşesce mai iute, că mĕ aştéptă prietinele.

— Ce voiescŭ? — Voiescŭ sĕ-ţĭ spunŭ că te iubescŭ! Voiescŭ sĕ-ţĭ spunŭ că fără tine nu potŭ trăi; voiescŭ sĕ sciu aḑĭ, chiar acum, décă mĕ iubescĭ décă vreai sĕ fi nevasta mea? — dise Costică emoţionatŭ.

Lucreţia la aceste vorbe a tresăritŭ şi a statŭ pe locŭ. Pe faţa ei perplexsă dér deschisă, s'a aşeḑatŭ unŭ nuorŭ uşorŭ, care umbrindu-i frumoşii ochĭ o făcea şi mai interesantă. Dér perplesitatea fu curêndŭ învinsă de spiritulŭ ei vioiu, ca cum piere umbra dinaintea sórelui. Nimicŭ în lume mai interesantŭ, ca o fată tineră în perplesitate! Acésta o sêmţia şi Costică, că sta uimitŭ privindŭ la fermecătórea fată, care nu găsea vorbe sĕ-i rĕspundă la intrebare.

— Eu, şi nevasta d-tale? Ha, ha, ha, eu şi nevastă! rĕspunde în fine rîḑêndŭ sburdalnica copilă. Rîdea de-i tremura inima şi-i lăcrimau ochii.

— Iţĭ baţĭ jocŭ de mine?

— Nu, domnulŭ meu, te ascultŭ.

— Aibĭ milă de mine şi ascultă-mĕ dér, continuă Costică, şi mergêndŭ mai departe continuă:

— Te iubescŭ la nebuniă şi credŭ că şi tu mĕ iubescĭ, că décă nu.... nu mi ai fi datŭ atâtŭ prilegiu.....

— Eu? îlŭ întrerupse Lucreţia spăriată.

— Da!

— Nicĭodată.

— Şi ai curagiulŭ sĕ desminţĭ trecutulŭ? Pe mine nu mĕ vei înşela, vei trebui....

— Ce?

— Sĕ mĕ iubescĭ — — — şi afară de mine sĕ nu privescĭ în ochii altui bărbatŭ, rĕspunde Costică hotărîtŭ.

— Estĭ unŭ Othello întregŭ. —

— Nu, dér sunt gróznicŭ în iubirea mea nebună.

— Va sĕ ḑică pe lângă alte tóte mai estĭ şi gelosŭ? — Veḑĭ c'am gâcitŭ asemênându-te cu negrulŭ veneţianŭ.

— Sĕ nu glumimŭ, îi ḑice Costică seriosŭ şi cu órecare îngrijire.

— Haide, mergemŭ îndĕrĕtŭ între ómenĭ. Auḑĭ musica, chiar acum a începutŭ o ariă din Rigoletto, îmĭ place de minune acéste operă, şi textulŭ îlŭ sciu mai totŭ de rostŭ, — şi ḑicêndŭ aceste tênĕra fată începù a cânta linŭ după musică:

Femeia-i înşelătóre.... !
Vană şi seducĕtóre....

— Ai dreptate, o întrerupe Costică mâniosŭ, acum vĕdŭ că m'ai amăgitŭ, — m'ai amăgitŭ!

— Eu? îlŭ întrébă ea rîḑêndŭ.

— Da, escĭ ca tóte femeile...

— Eu femeă?

— Ce escĭ dér?

— O mică sburdalnică.

— Aḑĭ audŭ aceste cuvinte a doua óră; cine ţĭ-a datŭ porecla acésta potrivită, o întrébă Costică rănitŭ la inimă.

— Unŭ bietŭ secretarŭ, din care cu vreme se va face bunŭ judecătorŭ, după opinia d-tale, că scie potrivi ómenii — şi lucrurile. —

— Ah, va sĕ ḑică şi amiculŭ meu s'a conjuratŭ în contra mea, îlŭ cunoscĭ?

— Odată, de douĕ orĭ am vorbitŭ cu elŭ.

(Va urmá.)

Cursulŭ la bursa de Viena

10 din Maiŭ st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	103.65
Rentă de hârtiă 5%	94.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 —
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 80
Renta de hărtiă austriacă	85.20
Renta de arg. austr.	85.15
Renta de aurŭ austr.	114 60
Losurile din 1860	138 60
Acțiunile băncei austro-ungare	877.—
Act. băncei de creditŭ ung.	290.75
Act. băncei de creditŭ austr.	287.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 85
Londra 10 Livres sterlinge	126.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	89½	90—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	33½
Credit fonc. rural (7%)	102½	103½
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	81—	82—
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 —	15—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 11 Maiŭ st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.67	Vênd.	8.69
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.—	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.24	»	11.28
Imperialĭ	»	10.24	»	10.28
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	—	1.40	—
Brașovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirișŭ	4.09	—	3 08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	--
Clușiu	10.01	—	5.05	6.43	--
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic.	5.05	—	—	12.36	--
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	--	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timișŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucuresci	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam.	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ.